

Marten Toonder

Een gesmoorde kreet

Alle verhalen van
Olivier B. Bommel
en Tom Poes

2014

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

De geheimzinnige gaper

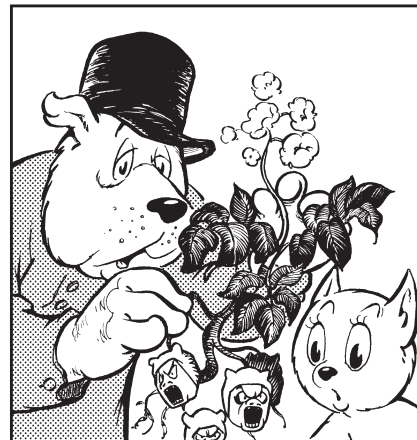
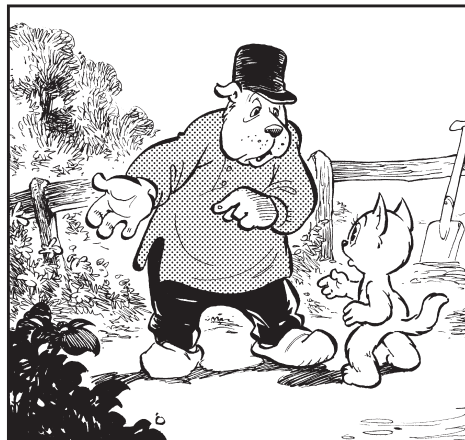
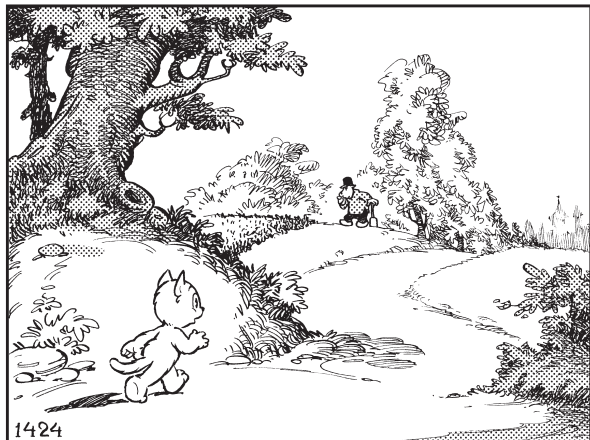
In 1951, toen Marten Toonder dit verhaal schreef en tekende, werd de gevel van elke drogisterij of apotheek nog getooid met het beschilderde houten hoofd van een persoon met geopende mond, de zogenaamde gaperkop. De mond van de gaper staat echter niet open om te gapen, maar om een medicijn in te nemen. De grimas van veel gapers is te verklaren doordat het medicijn vies smaakt.

Al op de eerste pagina van dit verhaal kondigen sinistere verboden naderend onheil aan; fruit en groenten hebben opeens op akelige gaperkoppen gelijkende gezichten gekregen. Misoogsten behoorden tot het soort onheil dat in vroeger tijden aan heksen werd toegeschreven. Magister Hocus Pas verschijnt dan ook ten tonele in een geheimzinnige apotheek, die overdag in een vuilnishoop verandert. Het wordt al snel duidelijk dat de voortbrengselen van deze apotheek niet het heil der Rommeldammers bevorderen: gelukkig grijpt de overheid hier ordenend in, in de persoon van een daadkrachtige en plichtsgetrouwe ambtenaar.

Let op tekst en tekening 1488: hier vindt voor de eerste keer de gedaanteverwisseling van Hocus Pas in een vleermuis of kraai plaats. Als deze magister in de zwarte kunsten een veilig heenkomen zoekt, verandert hij voortaan in een kraai.

Wim Hazeu, biograaf van Marten Toonder

Dit is het 46ste avontuur van heer Bommel en Tom Poes. De stroken hebben de nummers 1424-1492. Het verscheen voor het eerst in *NRC Handelsblad* van 26 oktober 1951 tot en met 17 januari 1952. Bij De Bezige Bij werd dit verhaal gepubliceerd in de reeks *Avonturen van Tom Poes* (1977) en in de bundel *Avonturen van Tom Poes 11* (2008). Bij Uitgeverij Panda verscheen het in deel 9 van de reeks *Heer Bommel: volledige werken: de dagbladpublicaties* (1996).

Tom Poes liep op een mooie septemberdag over de weg naar Rommeldam om te kijken of er in de stad iets te beleven viel. Er was die zomer weinig gebeurd. Heer Bommel was bezig zijn kasteel op te knappen door het mooi oud te maken en gesprekken die niet over antieke meubelen handelden, interesseerden hem niet meer.

‘Ik heb belangrijker dingen aan het hoofd, jonge vriend,’ placht hij te zeggen, wanneer Tom Poes hem uitnodigde om een tocht te gaan maken. ‘De taak van een heer van mijn stand is om mooie dingen te verzamelen en de cultuur in stand te houden, als je begrijpt wat ik bedoel.’

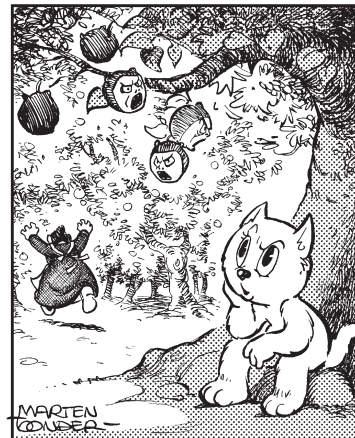
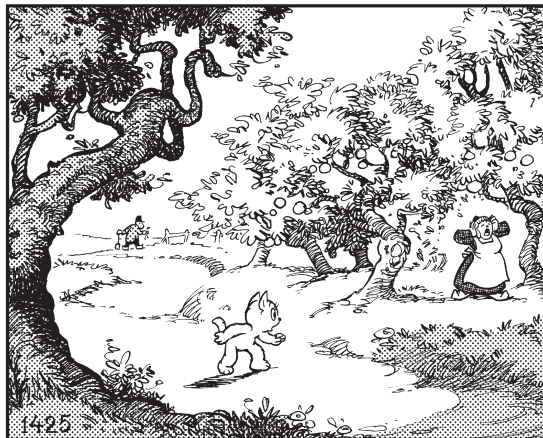
Zodoende verveelde Tom Poes zich een beetje. Toen hij dan ook

een boer zag die zorgelijk naar zijn gewas stond te kijken, hield hij halt om een praatje te maken.

‘Je bloemen zien er mooi uit,’ zei hij om iets te zeggen.

‘Bloemen?’ zei de boer gramstorig. ‘Dit zijn aardappelen en ze zien er helemaal niet mooi uit! Er is iets raars aan de hand. Ik heb nog nooit zoiets gezien en ik boer nu toch al een tijdje.’

Zo klagende rukte hij een van de planten uit de grond en hield die omhoog. Tom Poes slaakte een uitroep van verbazing, want de aardappelen die eraan hingen, zagen eruit als een bijzonder lelijk soort poppenkoppen.

10 'Ik heb geen verstand van aardappelen,' zei Tom Poes, 'maar ik heb ze nog nooit met gezichten gezien. Is dat nu die aardappelziekte, waar je weleens van hoort?'

De boer bezag hem misprijzend en Tom Poes haalde zijn schouders op en vervolgde zijn wandeling.

Vreemd, dacht hij. Ik zou weleens willen weten hoe aardappels zo kunnen groeien.

Op dat moment klonk er een gil uit een boomgaard die hij juist passeerde en toen hij opkeek, zag hij een boerin jammerend onder een appelboom staan.

Tom Poes bleef verbluft staan, want tot zijn verbazing zag hij dat de appels die aan de takken hingen gezichten hadden, net als de aardappelen van de boer even tevoren.

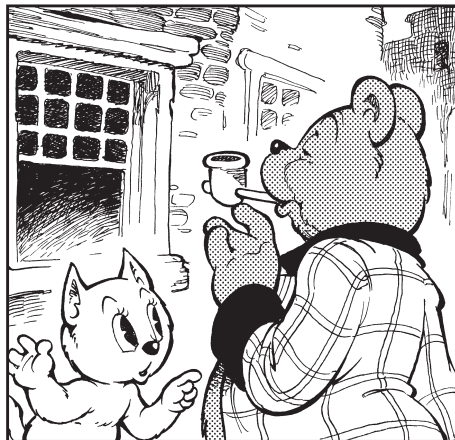
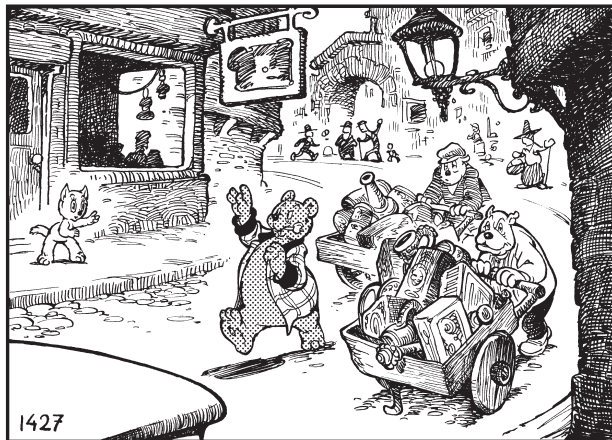
'Tjonge!' mompelde hij. 'Dit is niet gewoon. Er moet iets vreemds aan de hand zijn.'

'Gisteren waren ze nog zo mooi!' riep de boerin huilerig. 'De beste bellefleur sinds jaren. En nu ineens doen ze zo!'

'Hm. Ze praten niet,' zei Tom Poes. 'Misschien zijn ze nog wel te eten.'

'Eten?' jammerde de getroffen fruitteelster. 'Het idee! Dit zijn heksenappelen, dat is vast!' En ze snelde heen om haar man te waarschuwen.

'Hm,' mompelde Tom Poes nadenkend, 'het lijkt erop dat ze gelijk heeft. Er is hier in de buurt iets vreemds gaande.'

Dat is te gek, dacht Tom Poes, terwijl hij de stad in liep. Aardappelen en appelen die in poppenkoppen veranderen. Dat is niet gewoon.

Op dat moment zag hij een kleine optocht die hem uit de Stoeltjessteeg naderde. Het was heer Bommel, die zich aan het hoofd van enige handwagens voortbewoog die hij gehuurd had om zijn inkoop te vervoeren. De wagens waren volgestapeld met gevelstenen en ander antiek.

‘Heer Ollie!’ riep Tom Poes en hij haastte zich naar zijn vriend toe. ‘Er is hier in de buurt iets vreemds aan de hand. Ik heb appelen gezien die in lelijke poppenkoppen waren veranderd.’

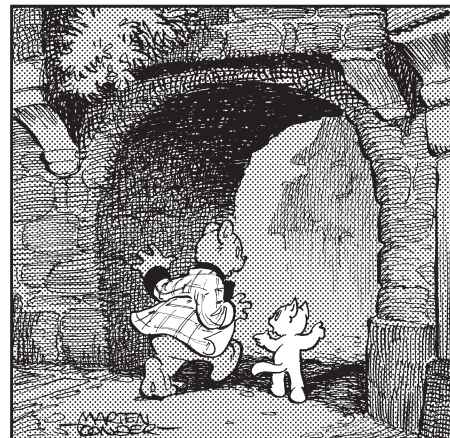
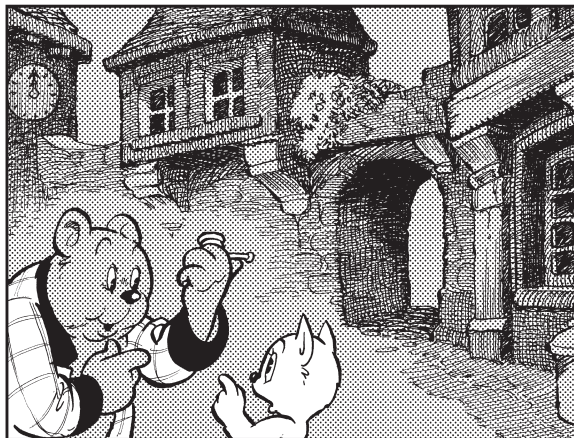
‘Tjonge, het is wat te zeggen,’ zei heer Bommel vriendelijk en hij

wendde zich tot zijn kruiers om hen opdracht te geven de handwagens naar slot Bommelstein te rijden. ‘Mijn bediende Joost zal alles in ontvangst nemen,’ voegde hij eraan toe. ‘En weest vooral voorzichtig, goede lieden.’

De handwagens verwijderden zich ratelend en Tom Poes trok zijn vriend aan de mouw.

‘Dat is nog niet alles,’ vervolgde hij dringend. ‘Ik heb aardappels gezien die er net zo uitzagen! En...’

‘Die jeugd toch!’ riep heer Bommel, goedig lachend. ‘Spelen en fantaseren. Maar kom, jonge vriend, je mag met me mee om naar mooie antieke voorwerpen te zoeken voor Bommelstein.’

- 12 Het werd een drukke middag, want heer Bommel spoedde zich van winkel tot winkel en toen de avond viel, had hij alle antiquairs van Rommeldam bezocht.

‘Oef!’ sprak hij voldaan, toen ze de laatste winkel verlieten. ‘Dit wordt allemaal thuisbezorgd en dan kan ik slot Bommelstein helemaal voorvaderlijk inrichten, wat jij?’

‘Hm, ja,’ zei Tom Poes vermoeid. ‘Maar ik probeer u nu al de hele tijd aan het verstand te brengen dat het in Rommeldam niet pluis is. Als u die lelijke kopjes allemaal gezien had.’

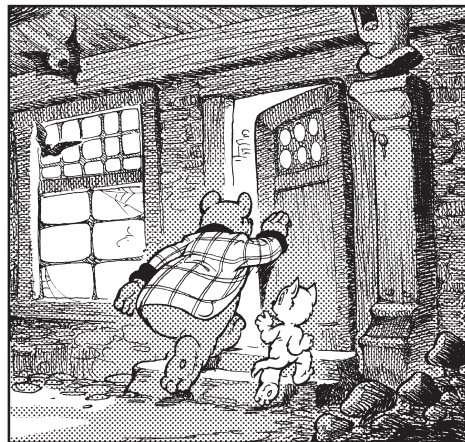
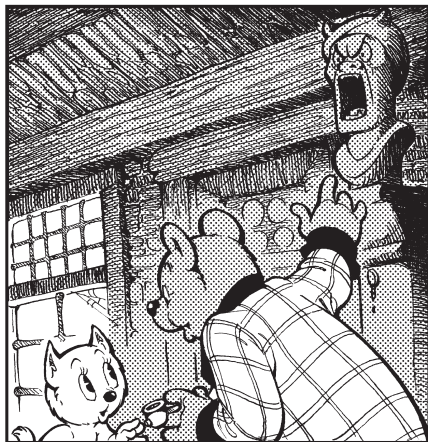
‘Ja, ja, alleraardigst,’ zei heer Bommel tevreden. ‘Kijk, nu gaan we nog even naar dat straatje achter die poort daar, om te kijken of daar nog een zaakje is in oudheden.’

‘Het is al veel te laat,’ zei Tom Poes. ‘Laten we liever naar huis gaan.’ ‘Kom, kom,’ zei heer Bommel, veerkrachtig in de richting van een klein stadspoortje stappend. ‘Nog even; alleen maar even kijken.’

Op dat moment begon er een torenklok te slaan en Tom Poes hield zijn vriend staande. ‘Twaalf uur,’ zei hij. ‘Alle winkels zijn nu al lang dicht. En bovendien zijn er achter die poort geen huizen meer. Daar begint het open land.’

‘Je vergist je,’ wierp heer Ollie tegen. ‘Kijk maar!’

Ze waren nu bij de aangeduide plaats gekomen en Tom Poes zag tot zijn grote verbazing de vage omtrekken van een huis achter de stadsmuur liggen.

Tom Poes volgde heer Bommel verbaasd onder het kleine stadspoortje door.

‘Vreemd,’ zei hij, ‘ik dacht toch werkelijk dat hierachter alleen maar open land was. Ik heb hier nooit een huis zien staan.’

‘Ach,’ zei heer Bommel, ‘jullie jongeren leven zo oppervlakkig; jullie gebruiken je ogen niet. Kijk maar eens hoe schilderachtig dit winkeltje is.’

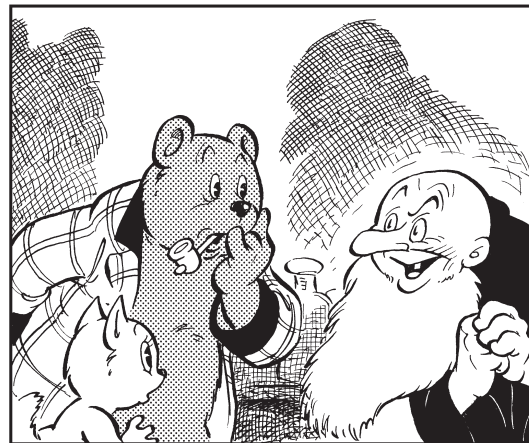
Daar had hij gelijk in. Voor hen stond een héél oud gebouwtje, verzakt en gebogen. De muren waren begroeid met mos, en paddestoelen en zwammen tierden er over de grond. Enkele schichtige vleermuizen bewogen zich onrustig heen en weer voor het venster, dat een gedempt licht uitstraalde en een grote gebeeldhouwde kop loerde hen vanaf de gevel gapend aan.

‘Het is een apotheek!’ riep Tom Poes verrast uit. ‘Kijk maar, die kop is een gaperbeeld... En nu weet ik het. Hij ziet er net zo uit als de appels van de boerin!’

‘Een gaperbeeld!’ riep heer Bommel opgetogen. ‘Dat is nu precies wat ik nog zocht voor mijn oudhedenverzameling. Een prachtige kop! Fraai gesneden en mooi gekleurd. Die ga ik kopen. Volg me, jonge vriend.’

‘Maar de aardappels van de boer hadden net zulke gezichten als dit beeld,’ hield Tom Poes aan. ‘Er is iets niet in orde met dit apotheekje, heer Ollie. Het ruikt hier trouwens ook vreemd.’

‘Ja, ja, heerlijk, die kruidenrijen,’ zei heer Bommel luchtig en hij opende de winkeldeur.

14 Tom Poes stapte met heer Ollie het apotheekje binnen en keek onderzoekend naar de wanorde in het vertrekje. Vijzels, flessen en potten lagen ordeloos op de grond en in de kasten; zwijgende spinnen hadden er hun draden geweven en slingers van stof hingen aan de zoldering.

‘Prachtig!’ riep heer Bommel opgetogen, diep de zwaveldamp opsnuivend. ‘Wat een sfeer! Dit is eten en drinken voor een heer van mijn stand die voorvaderlijke oudheden zoekt.’

‘Hm!’ zei Tom Poes. ‘Voor mij is dit soort eten en drinken te stoffig, heer Ollie.’

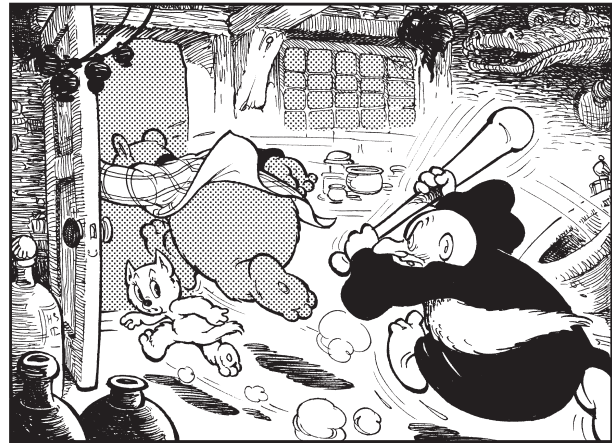
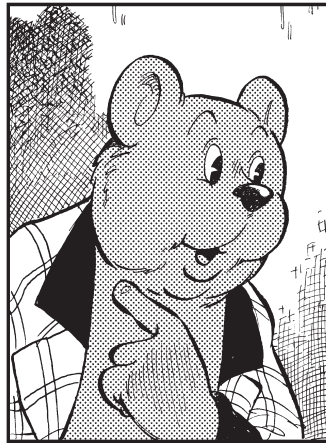
Heer Bommel keek hem misprijzend aan, maar op dat moment

werd een gordijn terzijde geschoven en trad een morsige grijsaard naar voren, die in een wijde, zwarte pij was gehuld.

‘Wat komen de heren hier zoeken?’ riep hij met kakelende stem. ‘Ik heb het druk.’

‘Kom, kom,’ zei heer Bommel, ‘u moet beleefd zijn tegen uw klanten, anders is het warempel geen wonder dat de middenstand het slecht maakt.’

‘Klanten!’ hernam de oude, terwijl er een akelige glimlach op zijn geelaat verscheen. ‘Ah, zaken! Wat mag het zijn? Vleermuisvleugeltjes of paddentongetjes? Of had u meer iets gedacht in het zwaardere genre? Zeg het maar, meneertje, de oude Hocus Pas is een vertrouwd adres.’

‘Zegt u het maar,’ vervolgde de oude apotheker. ‘Is er misschien iemand waar u een hekel aan hebt? Dan kan ik u aan een heel aardig middeltje helpen...’

‘Nee, nee,’ zei heer Bommel haastig, ‘daar komen we niet zozeer voor. Het gaat meer om oudheid, als u begrijpt wat ik bedoel.’

‘Aha!’ kraaide de oude, achter zijn toonbank schuifelend. ‘Oudheid! Had dat direct gezegd, meneertje.’ Hij trok een buikig flesje uit een kast en zette dat voor zich neer. ‘Hier!’ kraste hij. ‘Een middeltje dat het leven verlengt. Maar het is prijzig, hoor! Het is duur, héél duur!’

‘Nee, nee, haha!’ zei de heer Bommel, gedwongen lachend. ‘Ik heb geen behoefte aan haargroeimiddelen of andere apothekersslimmig-

heidjes! Nee, haha! Maar ik kijk niet op geld als ik dat gaperbeeld boven uw deur kan kopen.’

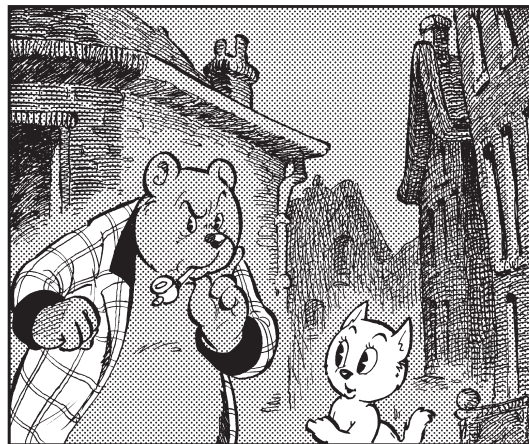
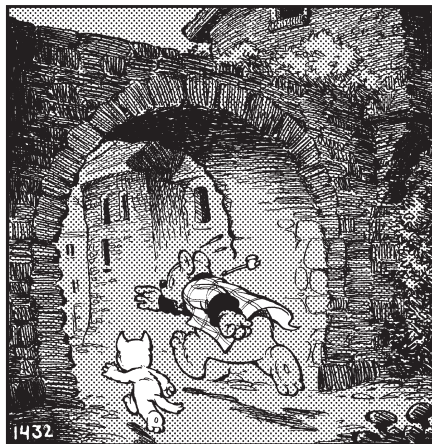
De grijsaard verbleekte.

‘Het beeld?!’ kraste hij. ‘Mijn gaperbeeld?’

Toen greep hij een zware stamper uit een grote vijzel en sprong over zijn toonbank heen.

‘Dat heeft nog nooit iemand mij durven zeggen!’ schreeuwde hij. ‘Eruit, dom gespuis! Vort! Ellendig addergebroed!’

En onder deze en dergelijke uitroepen snelde hij op de ontstelde heer Bommel toe, zwaaiende met zijn werktuig. Maar deze wachtte de woedende oude niet af. Gevolgd door Tom Poes rende hij met grote snelheid het winkeltje uit, terug naar de stadspoort.

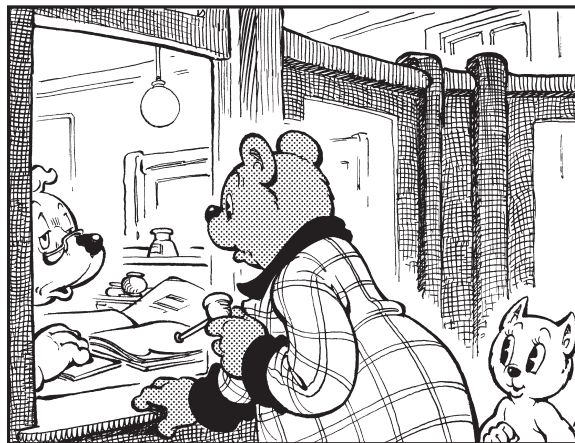
16 ‘Oef!’ sprak heer Ollie, toen ze hijgend weer in de stad stonden. ‘Dat is geen behandeling van een heer, wat jij, jonge vriend? Mijn goede vader zou dit nooit hebben goedgekeurd. “Ollie, jongen,” zei hij altijd, “de klant is koning, vooral als hij een Bommel is, zodat geld dus geen rol speelt!” En daar houd ik mij aan. Ik laat het hier niet bij zitten; ik moet dat gaperbeeld hebben!’

‘Hm,’ zei Tom Poes, ‘zou het niet verstandiger zijn, als u dat lelijke ding laat zitten waar het zit? Het lijkt mij te veel op de aardappels die ik gezien heb en ik heb het idee dat er iets niet pluis is met dat apo-

theekje. Dat beeld is trouwens het eigendom van die oude. U kunt het toch niet tegen zijn zin kopen?’

‘Ach wat!’ zei heer Bommel, die weer op adem begon te komen. ‘Met geld is alles te koop, jonge vriend, dat moest je weten! Ik heb al een plannetje en morgen zul je eens zien waartoe een Bommel in staat is. Kom, laten we in dit hotel overnachten; we hebben onze slaap nodig om morgen aan het werk te kunnen gaan.’

Tom Poes was zo moe dat hij verder maar zweeg en hij volgde heer Bommel naar binnen.

Heer Bommel wakte Tom Poes de volgende morgen al vroeg en na een vluchtig ontbijt ging hij hem voor naar een oud kantoorgebouw dat naast het gemeentehuis stond.

‘Dit is het kadaster, jonge vriend,’ sprak hij. ‘Toen jij nog sliep, heb ik al informatie ingewonnen bij de portier van het hotel en die heeft mij haarfijn uitgelegd waar ik wezen moet.’

‘Hm,’ zei Tom Poes, ‘als u die gaper wilt kopen, snap ik niet wat u hier moet doen.’

‘Oho, wacht maar,’ zei heer Ollie. ‘Let maar eens op hoe een Bommel met geld en goede woorden zijn zin doorzet – dat is leerzaam voor een jong iemand als jij.’

Zo sprekende stapte hij naar het eerste het beste loket, waarachter

een ambtenaar doende was op dit vroege uur de slaap uit zijn ogen te verdrijven.

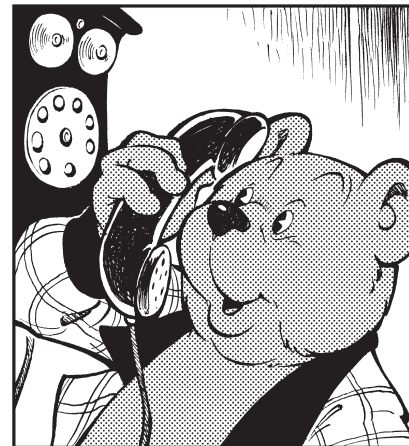
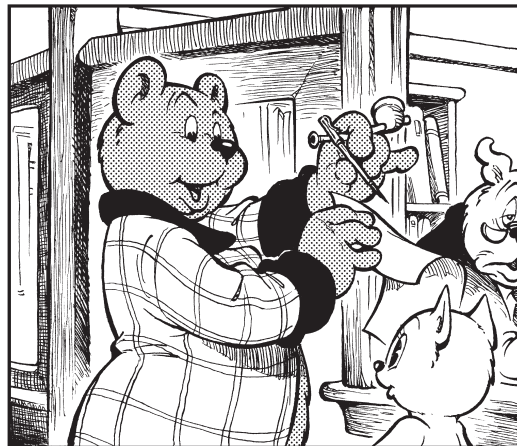
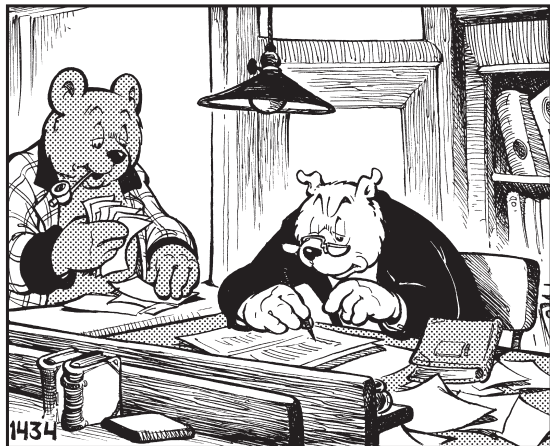
‘Goedemorgen,’ zei heer Bommel vriendelijk, ‘ik kom een woonwijk kopen!’

‘Huh?’ vroeg de ambtenaar opschrikkend. ‘Wat?’

‘Een woonwijk,’ lichte heer Ollie toe. ‘De buurt achter de kleine stadspoort op het Stieltjesplein, om precies te zijn.’

De beambte greep een lijvig boekdeel en bladerde daar suffig in.

‘Stieltjesplein... achter de stadspoort...’ mompelde hij. ‘Tja... een bouwterreintje. U kunt dat kopen, meneer, maar een woonwijk is het niet. Nee, niet bepaald.’

18 'Wat bedoelt u?' vroeg heer Bommel, zijn portefeuille trekkend. 'Waarom zegt u dat het geen woonwijk is?'

'Omdat het een braak terrein der gemeente is,' legde de ambtenaar uit.

'O, hm!' zei heer Ollie verbaasd. 'Een braak terrein? Ik weet niet wat u bedoelt, maar in ieder geval wil ik het kopen. Ik doe een bod van tienduizend florijnen. Is dat wat?'

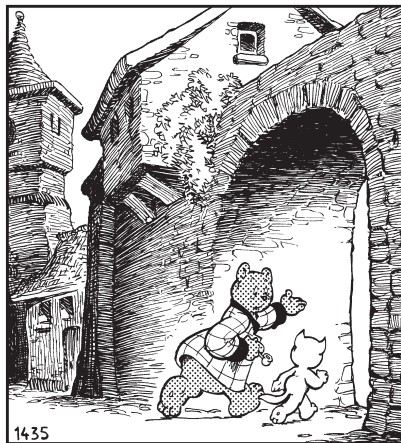
'Kom, kom,' zei de klerk kalmerend, 'dat lijkt me hoog. Eens even rekenen... De grond komt op tien florijnen, verhoogd met tien florijnen erfpacht, twaalf florijnen wegenrecht, zes florijnen omzetbelasting en twintig florijnen voor een stuk op zegel... Dat is achtenvijftig florijnen, meneer!'

'Mooi,' zei heer Bommel, 'dat valt dan ook al weer mee.'

En terwijl de beambte een groot document vol schreef en een kwitantie gereedmaakte, telde hij zijn geld uit.

Daarop begaf hij zich naar een publieke telefooncel, waar hij het adres van een aannemer opzocht.

'Spreek ik met de firma Kalklijmer?' vroeg hij na een weinig draaien. 'Ja? U spreekt met Olivier B. Bommel persoonlijk. Kunt u onmiddellijk naar de straat komen die achter de stadspoort op het Stieltjesplein ligt? Er moet daar een beeld van de gevel gehaald worden, een zogenaamd gaperbeeld. Ik ga daar nu naartoe. Tot ziens!'

Heer Bommel liep druk pratend naar het Stieltjesplein. Hij legde uit waar hij het gaperbeeld aan de gevel van slot Bommelstein zou bevestigen en hoe jaloers zijn buurman, de markies De Canteclaeur, op dat prachtig stuk antiek zou zijn. Tom Poes dacht er het zijne van, want hij vond het stuk antiek niet zo erg mooi en hij was er bijna zeker van dat het iets met de vreemde appels te maken had.

Zo bereikten ze het stadspoortje, waarachter ze de avond tevoren het vreemde apotheekje hadden gevonden, maar toen ze aan de andere kant stonden, zweeg heer Ollie plotseling en keek gejaagd rond. Geen wonder; waar het oude gebouwtje had gestaan lag nu een stuk open land, met als enige versiering een bord waarop het woord 'Vuilnisbelt' prijkte. Dat bord stond er niet voor niets, want een kwalijk

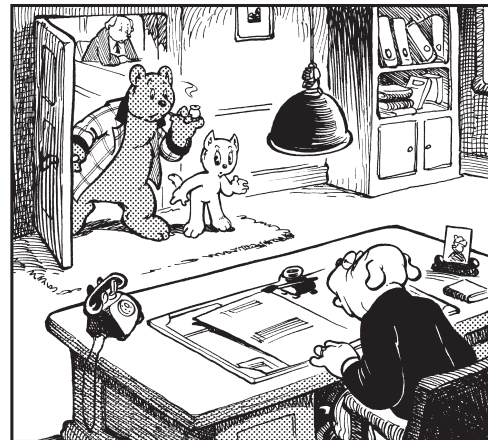
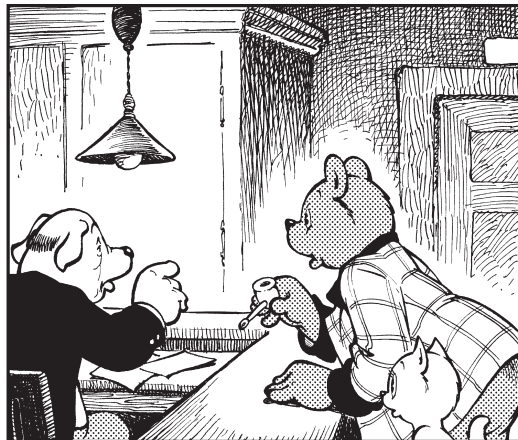
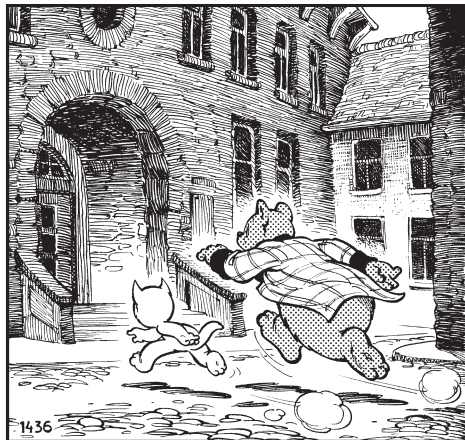
riekende hoop afval bevond zich aan de voet ervan. Heer Bommel stond een ogenblik als door de bliksem getroffen en wendde zich toen tot de werklieden die hij daar ontboden had.

'Dit is te gek,' sprak hij. 'Er moet ergens een vergissing zijn.'

'Dat dacht ik ook al,' zei de aannemer rustig. 'Toen ik hier kwam, zei ik tegen m'n maat: er moet een vergissing gemaakt zijn, zei ik. Dit is meer een soort vuilnisbelt.'

'Een fout op het kadaster, vermoed ik,' zei heer Ollie jachtig. 'Een ogenblikje, ik zal het even gaan nazoeken.'

'Haast u niet,' zei de aannemer. 'We maken de schaft gewoon een paar uurtjes langer en knappen uw karwei op in overuren met avondtarief. Dat wordt heel veel gedaan tegenwoordig.'

20 Heer Bommel en Tom Poes lieten de werklieden bij de vuilnisbelt achter en haastten zich terug naar het kadaster. Gelukkig was de ambtenaar bereid hen opnieuw te woord te staan.

‘Ik heb vanmorgen een woonwijkje gekocht,’ begon heer Bommel, ‘en nu is...’

‘Welk perceel hebt u gekocht?’ vroeg de plichtsgetrouwe klerk.

‘Achter de stadsmuur!’ riep heer Bommel ongeduldig. ‘U weet het toch nog wel? Bij het Stieltjesplein! Onder de poort door! Maar nu...’

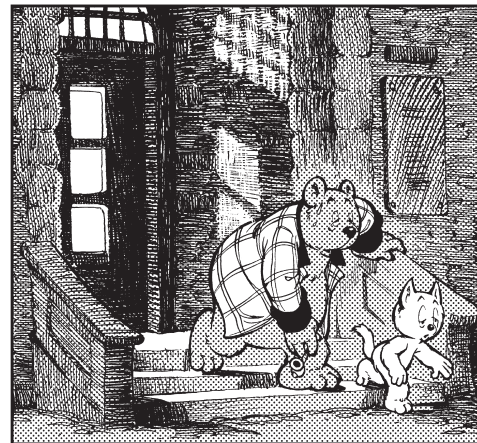
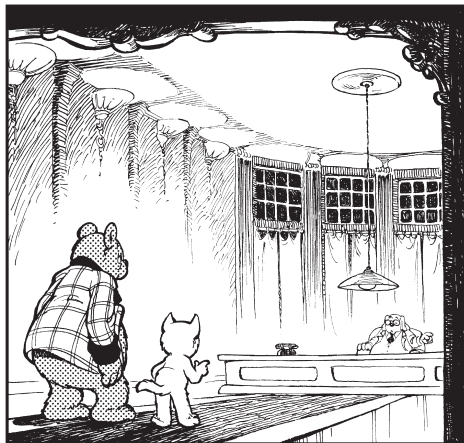
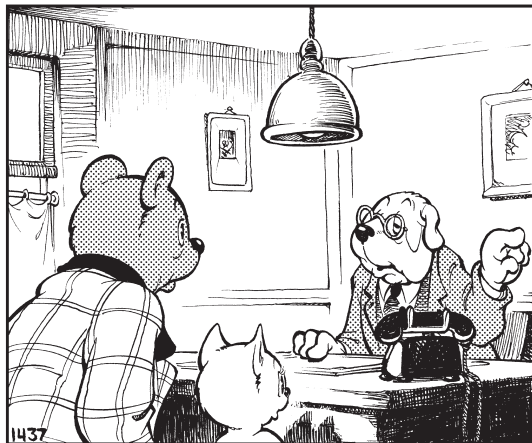
‘Een ogenblikje!’ vermaande de ambtenaar, een lijvig boekdeel opslaand. Hij bladerde geruime tijd en knikte toen tevreden. ‘Het klopt,’ sprak hij. ‘U hebt perceel 5.394 X gekocht. Ter plaatse is een stuk op zegel opgemaakt en ondertekend op dato dezes. Dat is in orde. De kosten zijn voldaan.’

‘Dat weet ik allemaal!’ riep heer Bommel boos. ‘Maar het is verkeerd! Ik bedoel eh... het huis staat er niet meer!’

‘Voor klachten moet u zich hiernaast vervoegen,’ zei de beambte lusteloos.

Heer Bommel liep woedend weg en gevolgd door Tom Poes trad hij het belendende vertrek binnen. Daar zat een andere klerk, die hun komst zonder belangstelling gadesloeg.

‘Dit valt buiten mijn bevoegdheid,’ sprak deze, toen heer Ollie zijn klacht had uitgelegd. ‘Ik zal de ambtenaar tweede klasse Sprokkelmeijer moeten raadplegen. U kunt op de gang wachten.’

Het zou mij te ver voeren om het wachten van heer Bommel en Tom Poes uitvoerig te verhalen. Laat ik dan ook volstaan met te vermelden dat ze na uren toegelaten werden tot de referendaris tweede klasse Sprokkelmeijer, die hun geval in overuren behandelde.

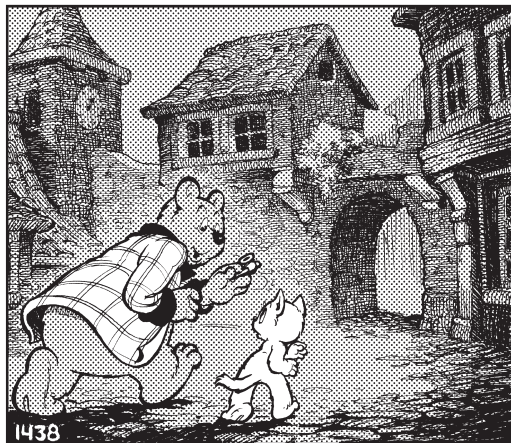
‘Begrijp goed dat het niet mijn gewoonte is om dit soort zaken na mijn werkuren te doen,’ sprak de hooggeplaatste beampte. ‘Maar uw naam is me niet onbekend en ik hoor daar dat uw huis is zoekgeraakt. Daarom zal ik u even te woord staan.’

‘Dat is mooi,’ zei heer Bommel vermoeid. ‘Er moet hier op het kadaster een fout gemaakt zijn. Vanmorgen heb ik een huisperceel gekocht en toen bleek er geen huis te staan op het stuk land dat ik gekocht had, als u begrijpt wat ik bedoel.’

‘Kom, kom,’ sprak de heer Sprokkelmeijer kalmerend, ‘er wordt hier geen fout gemaakt, omdat we nooit overijld te werk gaan. Ik kan u dan ook zeggen dat het door u gekochte perceel overeenkomt met dat wat u wilde kopen. De fout moet bij uzelf liggen. Goedenavond en geen dank.’

Heer Bommel wilde iets in het midden brengen, maar Tom Poes trok hem met zachte dwang de kamer uit en voerde hem naar buiten. Toen ze uitgeput en verslagen de stoep afsukkelden, was het al nacht.

‘Komaan, jonge vriend,’ zei heer Bommel moe. ‘We gaan nog één keer naar die stadspoort en dan zal ik even die werklieden naar huis sturen. Het moet allemaal een droom zijn geweest.’

22 'Wat een toestand voor een heer van mijn stand,' zei heer Bommel, toen ze door de stille stad opnieuw naar het stadspoortje liepen. 'Ik heb een verschrikkelijk figuur geslagen, jonge vriend. En ik begrijp niet dat jij me niet gewaarschuwd hebt.'

Tom Poes liet dat natuurlijk niet op zich zitten en tegen de tijd dat ze onder het poortje doorliepen, liep het gesprek tamelijk hoog. Maar toen bleven ze beiden met open mond staan. Op de plek waar die morgen een vuilnisbelt had gelegen, stond nu hetzelfde vreemde apothekje van de avond tevoren!

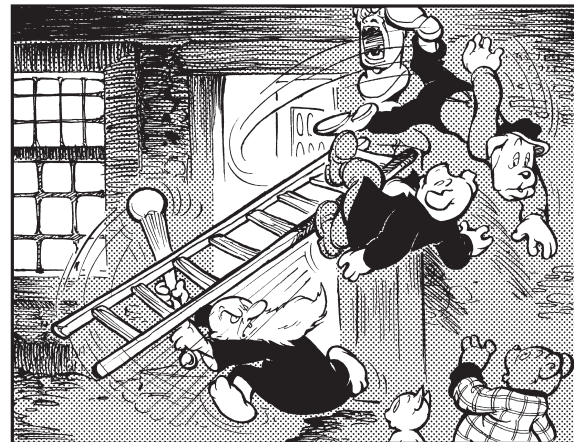
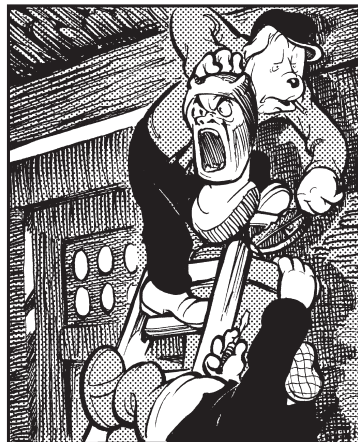
'Wel heb ik ooit!' riep heer Ollie uit. 'Het is dus tóch in orde! Net als ik al dacht! Ik kan me niet vergist hebben, dacht ik. Een Bommel vergist zich nooit!'

Hij wendde zich tot de werklieden, die rustig tegen de muur zaten te slapen en wekte ze krachtig.

'Het spijt me,' zei hij. 'Ik weet niet hoe het komt, maar dáár staat de apotheek en daar is het gaperbeeld dat jullie eraf moeten halen. Ik weet warempel niet hoe we hebben kunnen denken dat het een vuilnishoop was.'

'Gewoon een vergissing, meneer,' zei de ontwakende aannemer rustig. 'Dat gebeurt wel meer. Het is niet erg, hoor. Es kijken... het is nu goed twaalf uur, we hebben dus zeven uur overwerk te vorderen, nietwaar? En wat moet er nu gebeuren, zei u?'

'Dat antieke beeld moet eraf,' zei heer Ollie opgeruimd.

Heer Bommel liep met zijn werklieden naar het oude apotheekje en wees op het gaperbeeld dat naast de deur prijkte.

‘Het gaat om die kop,’ sprak hij. ‘Die moet hier weggehaald worden. Daarna moeten jullie hem naar mijn huis dragen – slot Bommelstein, je weet wel – en hem daar naast de deur aanbrenen.’

‘Als het anders niet is,’ zei de aannemer opgewekt. ‘Dat is zo gepiept.’

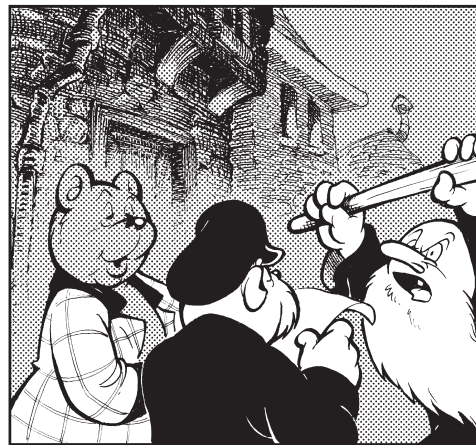
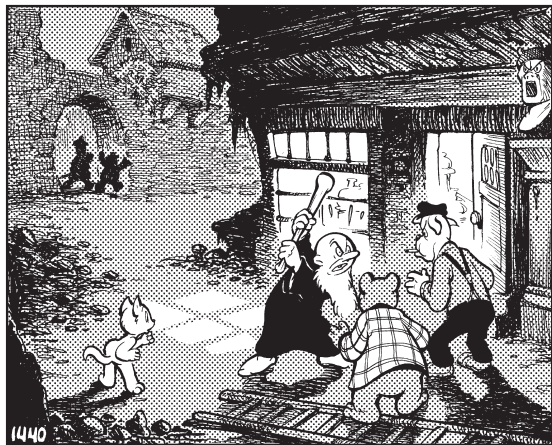
Zijn maat stelde een laddertje tegen de gevel op en daarop beklommen de beide bouwvakkers het trapje om met een breekijzer de bevestiging uit de stenen los te wrikken.

‘Zo zie je, Tom Poes,’ zei heer Ollie tevreden, ‘een Bommel weet

altijd zijn zin te krijgen. Als hij een gaper wil hebben, krijgt hij er een. En deze apotheker zal merken met wie hij te doen heeft, als je begrijpt wat ik bedoel.’

‘Hm,’ zei Tom Poes, ‘wie koopt er nu een huis om een gevelversiering? En eigenlijk is het niet netjes dat u die oude apotheker niet even verteld hebt wat u van plan bent.’

Voordat heer Bommel een afdoend antwoord kon vinden, werd de deur van het winkeltje opengerukt en in het zachte schijnsel van het kaarslicht snelde de genoemde grijsaard krijsend van woede naar buiten. Met één haal van zijn zware stamper maaide hij de ladder weg, zodat de beide nijvere werklieden dreunend ter aarde stortten.

24 Het optreden van de oude apotheker was natuurlijk wel even schokkend en de aannemer stuurde zijn maat stadwaarts om de politie te halen, omdat hij zo niet kon werken. Intussen probeerde heer Bommel de krijsende oude op zijn gemak te stellen.

‘Kom, kom, heer Pas,’ sprak hij. ‘Trek het u niet zo aan. Als u deze vaklieden even hun gang laat gaan, is het zó gebeurd en zullen we u verder niet lastig vallen.’

Maar de grijsaard was door het dollen heen. Onder het aanroepen van Zazel en Iod, zwaaide hij zo woest met zijn stamper, dat iedereen een zucht van verlichting slaakte toen er een politiebeampte verscheen.

‘Wat is hier te doen?’ vroeg de agent, een notitieboekje trekkend. Heer Bommel ontrolde zijn koopakte en begon het geval uit te leg-

gen, terwijl de bouwvakkers opnieuw hun ladder beklommen om verder te gaan met het uithakken van het gaperbeeld.

‘Zo!’ sprak de politieagent ten slotte. ‘Meneer hier is de eigenaar van dit huis en hij wil dat beeld uit zijn gevel laten verwijderen en naar een ander huis laten overbrengen. Het lijkt me dat meneer hier in zijn recht staat.’

‘Het is mijn gaper!’ krijste de oude apotheker. ‘Ik zal jullie de gaap van mijn gaper laten voelen. Gaap op je pad!’

‘Dat is bedreiging van een ambtenaar in functie,’ zei de politiebeampte. ‘Ik zal je opschrijven. Dit is trouwens jouw gaper niet, want meneer hier is eigenaar van dit huis, en alles wat nagelvast zit, is zijn eigendom.’